GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineca, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe ½ 5 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2½ galbini mon. sunatória.

Anulu XXXV.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiecare publicare.

Nr. 22. **Brasiovu 27|15 Marte** **1872.**

MONARCHI'A AUSTRO-UNGARICA.

Transilvani'a.

Romanii in politica.

X.

Mai fericita a fostu organisarea gardei nationale in tienuturile asia numitului „fundus regius" si intre muntii Abrudului; pentru ca in fundulu regiu nu li se punea pedeca romaniloru din partea jurisdictiuniloru sasesci, — éra intre munti ungurii nu cutezá ai persecutá pre romani intr'una mesura asia mare, pentru ca nu erá sprijiniti de catra voluntarii si militi'a regulata maghiara, fiinduca acestia erá concentrati pre la orasie departate de munti. O mare scadere a avutu inse si acést'a organisare, pentruca de si acea organisare se facea in cointielegere si sub conducerea oficiriloru dela armat'a imperatésca, totusi gardistii romani nu se provedea cu arme (de focu), precum au fostu provediuti pre unguri si pre — sasi; si asia gardistii romani séu nu avea de locu arme, séu se folosiea de armele loru de venatu, cari firesce nu corespundea pre deplinu scopului.

Guvernulu din Pest'a pretindea supunerea neconditionata a romaniloru, serbiloru, croatiloru etc., la cea ce acestia nu voiea se se intieléga; deci guvernulu ungurescu se adoperá ai supune cu puterea; ba se dice, ca unulu dintre episcopii romani se fia primitu o suma insemnata de bani, cu scopu, de a corumpe si aduce pre corifeii romaniloru la supunerea prin dauri de bani.

Terorismulu guvernului din Pest'a nu mai cunóscea margini, acel'a se latise preste tóta tiér'a, despre uciderí si justiciari de ale romaniloru se audiea in tóte partile. Acést'a stare a lucruriloru venindu si la cunoscienti'a imperatului, acest'a in 25 Septembre a tramisu pre generalulu c. Lamberg in calitate de comisariu reg. plenipotentiatu la Pest'a, cá se puna capetu inimicitieloru si terorismului guvernului kossuthianu. C. Lamberg fù inse in urm'a unei vorbiri agitatórie (din siedinti'a dietale din 24 Septembre) pre podulu dintre Bud'a si Pest'a ucisu, de catra poporulu infuriatu.

Prin rescriptulu imperatescu din 3 Octóbre s'a disolvatu diet'a din Pest'a si s'a tramisu banulu croatiloru Jellacic cá comisariu regiu cu putere deplina civile si militaria preste tóta Ungari'a, cá se restabileze ordinea legale.

Diet'a inse nu s'a imprastiatu, ci trecundu acuma in rebeliune dechiarata, constituinduse asia numitulu comitetu pentru aperarea tierei si demandanduse, ca fiecare cetate séu fortarétia se redice standartulu nationale maghiaru: rosiu-verde-albu, a deschisu resbelulu in contra puterei legale.

Resbelulu intre armat'a maghiara si cea imperatésca, sprijinita de romanii si sasii transilvani si serbi din Ungari'a, precum si de croati si in urma de militi'a rusésca a tienutu pana in Augustu 1849.

In decursulu acestui tempu lungu de 10 luni, au avutu de a suferi fórte multu romanii din Transilvani'a, pentru ca, de si i a succesu armatei imperatesci, remase credentiósa juramentului seu, sprijinita de romani, a curatí Ardélulu de voluturi si militia maghiara asia catu, dupa ce generalulu Gedeon a imprastiatu armat'a secuiésca la Osiorheiu in diele prime ale lui Novembre, si vice-colonelulu Urbanu cu granitiarii romani a scosu din Clusiu catra Oradea pe cecalalta parte a armetei maghiare transilvane, Transilvani'a se vedea si se spera a fi scapata de calamitatile resbelului atatu de neumanu si crudelu, totusi altu-cum a fostu scrisu in cartea vietiei! Catra finea lui Nov. pre de 3 parti au intratu trei armate maghiare in Ardélu spre a supune Ardélulu domniei maghiare. Cea mai puterica sub conducerea renumitului generalu polonu Bem; acestei puteri nu a fostu in stare a resiste militi'a din Ardélu de si sprijinita de tóta romanimea si sasimea, pentru ca militia regulata erá de totu pucina si cu tunuri fórte pucine, éra gardistii si cetele (Landsturm) romanesci din lips'a armeloru nu putea se arate nici unu resultatu facia cu armat'a bine regulata si prevediuta cu tunuri, pre cari le dirigea celu mai renumitu tunariu — gen. Bem! Si asia armatei maghiare (fiindu si politic'a din susu asia? R.) i a succesu a reimpinge pre cei imperatesci si ai scóte de totu din Ardélu — in principatele romanesci si Bucovin'a — remanendu poporatiunea transilvana romana si sasa préda inimicitiei si vindictei maghiare.

Numai romaniloru dintre muntii Aurudului li au succesu a sfarmá puterea armeloru maghiare! Lui Axente, Balintu cu motii loru bine disciplinati etc., li a succesu a scuti nu numai muntii, ci si fortarétí'a Alb'a Iulia de supunerea sub stapanire maghiaro-kossuthiana!

Dupa multe suferintie si calamitati in fine la Augustu 1849 s'a potutu curatí de nou Ardélulu de militi'a, si domnii stapanitori maghiari si s'a supusu érasi sub stapanirea imperatului si a organeloru lui.

Déca armele, despre cari dispunea comand'a gen. din Sibiiu, s'ar fi datu in manele romaniloru, cari sciea purta arm'a; — déca romanii bine armati s'ar fi instruatu, cum se cade; — déca dupa imprastiarea armatei secuiesci la Osiorheiu li s'ar fi luatu armele bravilorú imprastiati la vreo 30.000, si nu s'ar fi lasatu a se odihni pre laurii castigati, prin depradarea celoru mai multe sate romanesci, orasie si sate sasesci si a suscepé éra lupt'a dupa intrarea lui Bem; — déca cu unu cuventu maghiaro-secuii s'ar fi consideratu de catra autoritatile militari, — in a caroru mana erá puterea — de acea ce intru adeveru au fostu adica de inimici ai tronului si puterei armate imperatesci — éra pre romani inca i ar' fi consideratu si tractatu de aceea, ce au fostu intr'adeveru, adica amici si supasi credintiosi ai tronului si ai militiei imperatesci: atunci ar' fi potutu scuti tiér'a de calamitatile, cu cari o au indemnatu locustele maghiare — de o parte; éra de alt'a armat'a imperatésca ar' fi scapatu de rusinea de a fi scósa cu totulu din tiér's, a carui aperare ei erá incredintiata!

Vine se mai amintescu aici — inainte de a trece de descrierea erei inaugurate dupa sfarmare armateloru si a stapanirei maghiaro-kossuthiane, — cumca renunciandu imper. Ferdinandu la tronulu absburgilorú, in 2 Decembre s'a suitu pre tronulu Austriei imperatulu Francisc u Iosifu I., care in manifestulu seu din aceeasi di a dechiaratu, ca „pre basea libertatei adeverate, a egalitatei (de dreptu) a tuturoru popóreloru si egalitatei tuturoru locnitoriloru, precum si pre basea parteciparei representantiloru poporului la legislatiune, patri'a se va renasce si va fi o locuintia comoda si ampla pentru tóte poporale monarchiei fia de ori-ce limba" etc.; s'a demandatu totu de odata, cá tóta puterea armata din Ungari'a si Transilvani'a se se supuna plenipotentiatului gen. princ. Windischgrätz, care va avé de a restaurá si stabilí pacea si ordinea.

Dupa esirea acestui manifestu romaniloru din tienutulu Sibiiului li a mai succesu a mai tiené o adunare asia numita nationale sub presiedinti'a episcopului Siaguna in 28 Decembre 1849, in care s'a deliberatu si consultatu despre modulu si midiulócele, cum s'ar puté restabilí pacea si ordinea in tiéra. — †

Cum se póte multiumi diecesea Gherlei?

Dela Pest'a avemu scire cu tóta securitatea, ca la scaunulu episcopii vacante din Gherl'a nu s'a nici denumitu, dér' nici desemnatu inca neme, prin urmare, ca cele publicate si prin diariele romane dupa cele straine suntu, dupa cele de mai diosu, fara nici unu temeiu:

„Nu numai ca nu s'a desemnatu nime de episcopu pentru Gherl'a in consiliu minist. din 9 l. c., dupa cum ni spunu diariele, ci nici ca a venitu la tapetu acea cestiune in acelu consiliu!

Déra nici de atunci incóce (nici mai inainte), nu s'a desemnatu nime, prin urmare nici d. vicariu Parelu de episcopu; de si resolvirea cestiunei acesteia, de atatea ori si dintre atatea parti s'a solicitatu.

Caus'a se vede a fi, ca guvernulu cu greu se póte determiná pentru unulu séu altulu dintre cei multi candidati, si competenti de si nu candidati. Se scie adica, ca de si metropolitulu a insistatu si insista si astadi pentru concederea dreptului de alegere: — totusi a facutu si candidatie de trei pentru scaunulu episcopescu alu Gherlei. Afara de acesti trei candidati prin metropolitu, au mai recomendatu si cei 2 episcopi gr. catolici (din Oradea si Lugosiu) cativa individi — mai vinu apoi recomendatiuni si din alte parti, — asia catu dupa cum amu intielesu inca nici odata, nici pentru o episcopia nu au fostu atati candidati si recomendati ca pentru episcopi'a Gherlei! Se mai dice apoi, cá insusi metropolitulu ar' fi mai candidatu postliminio pre unu individu, pre care la prim'a candidatiune numai pentru acea nu l'a potutu propune, pentru ca atunci inca nu implenise 30 de ani. Asia déra candidati ar' fi destui, intre acesti multi candidati voru fi negresitu destui si apti si demni de scaunu episcopescu; — alegerea (dreptulu diecesei! R.) e in man'a guvernului (!) — care cu atata o face mai cu greu, cu catu suntu mai multi candidati — si din mai multe parti recomendati! Asia i trebue! de ce nu concede **alegerea,** prin ast'a ar' scapá de perplesitate, — déca cumva acést'a nu i vine bine, si nu singuru si o cérca.

Unii imputa metropolitului, de ce a facutu candidatiune déca insista dreptului de alegere? Eu nu sum de acést'a parere, din contra eu aprobezu acestu faptu alu metropolitului, — acest'a a fostu de lipsa, cá se se incungiure cea ce s'a intemplatu cu scaunulu episc. alu Lugosiului, — cá se nu ne vina cineva preste gardu in ocolu!" scl.

Ar' fi fórte tristu lucru, cá, pre candu de romani inainte de anulu 1696, inainte de uniune, candu erá persecutati cá schismatici, chiaru si pe tempurile persecutiuniloru relegióse, sub 9 episcopie suffragane, tóte provediute cu dreptulu de alegere dupa praxea besericésca, nu se mai acatiesá gubernele neci patronii de atunci ai despoiea de dreptulu de a-si alege sie archipastori, tocma acum se se afle unu guberniu, care, dupa ce tranti

cu forti'a una natiune la parete, despoindu-o de dreptulu politicu nationale si autonomia, se mai adé cu cale si se vré inexorabilu a despoie si pe diecesea Gherlei de dreptulu de alegere, care l'a avutu si essercitatu pana mai eri, candu se desmembrá dela archidiecesea Blasiului!

Nici sub compilata si approbata nu se denegá romaniloru dreptulu de alegerea vladiciloru; ma legile Transilvaniei statorira: „Az olahok kérjenek magoknak a fejedelemtól vladicat, kit az oláh papok köz akarattal választanak“: si astadi in epoc'a constitutionalismului laudatu de liberale, se mai revnésca unu guberniu constitutionale a denumi dictatorico si absolutistice pana si archipastoriu sufletescu, jignindu conscienti'a unei diecese si inmormentandu-si cu acésta totu prestigiulu inaintele?!

Noi cá competenti a judeca din multe tóte, cate ni se impartesira din acea diecese, ne luamu vóia a reflecta pe in. regimu, cá, dupa ce dreptulu denumirei dintre 3 candidati alesi nu se jigneasce intru nemica, ma nutresce inca una incredere de bunavointia, in. regimu regescu se binevoiésca a nu da uitarei, ca diecesea Gherlei nu se póte multiami nici decatu, cu nici o denumire impusa, decatu simplu numai cu recunóscerea dreptului de a-si alege ei archipastoriu in numerulu ternariu. „Quidquid agis, prudenter agas et respice finem“ — se póte aplica aici fórte significativu! — — —

Servitiulu ostasiescu.

Precum in celelalte provincii ale imperiului, asia si in marele principatu alu Transilvaniei decurge tocmai in dilele acestea actiunea inrolarei la oste, séu asia numit'a asentare ori recrutare.

Scimu si simtimu prea bine, ca una fóia politica provinciale, care se afla in conditiuni, cum suntu si ale nóstre, nu e in stare de a tracta despre materi'a semnalata in titlulu acestui articlu, nici ca ne a plesnitu prin mente asia ceva. A scrie in materia militaria suntu chiamati barbatii de acea profesiune, ómeni de arme, oficiari prea bine instruiti, atatu in partea teoretica, catu si cea practica a vocatiunei loru, éra spre acestu scopu ei -si au organele loru, diariele militarie s. a.*). Cu tóte acestea, considerandu ca la completarea armatei imperiale concurgu si fiii nostrii; considerandu mai departe ca impositulu, contributiunea, darea de sange omenescu este de mai inalta valóre decatu ori-care alte imposite in bani, animale, in producte si in ori-ce alte obiecte neinsufletite, credemu asia, ca ori-care fiiu alu patriei are si dreptulu si datorinti'a de a reflecta din candu in candu la servitiulu ostasiescu, si anume in epocele candu tenerimea nóstra e chiamata la tragere de sorti, spre a fi inrolata pentru diversele specii de arme, pedestrime, calarime, artileria, pionaria etc.

Mai inainte de tóte constatamu cu adeverata placere, ca tenerimea nóstra de catira ani incóce se presenta mai preste totu fara dificultate, ba in multe casori chiaru cu bucuria la comisiunile asentatórie, éra unii teneri facu inca si cestiune de onóre, déca suntu respinsi. Asia este bine, asia este frumosu, ca junimea se afle gustu la portarea armeloru; éra mai vertosu junimea romanésca se nu perda din vedere, ca de ar' fi in stare fia-ce familia romanésca a-si proba originea sa imediata dela coloniele si legiunile romane aduse si asiediate pe acestu pamentu intre anii 105 si 274 (Traianu pana la Aurelianu), séu inca si dupa acesa pana la Constantinu M., noi vomu merita pe deplinu numele ce lu portamu numai sub conditiune, déca ne voru placé armele, éra altmintrea nu. Numai asia intielegemu noi si realisarea simbolului hereditu nóue de Iosifu II., unicului parente adeveratu alu romaniloru din imperiu, éra acelu simbolu lasatu nóue de clironomia sua: Salva Romuli Nepos (Neptis), adica natiunea stranepóta a lui Romulus este salvata. Acestu simbolu s'a datu romaniloru numai dupa ce s'au infiintiatu regimentele romanesci confiniarie, éra spre a se perpetua si in altu modu, la patru comune romanesci din districtulu Naseudului s'au pusu numele de Salva Romuli Parra Nepos, pe care le si au pana in diu'a de astadi. (Simbolulu granitiariloru cá atari dela imp. Iosifu erá: „Virtus romana redivira“ virtutea romana reinviata. — R.)

Asia déra cu atatu mai straina mirare ne cuprinde candu vedemu, ca chiaru dilele acestea la unele comune amestecate, adica locuite de romani si maghiari ciangai, li s'au pusu essecutiune militaria grea, pentruca junimea loru fuge de asentiune si de ciuma.

Ne suntu cunoscute atatu obiectiunile generali, catu si cele speciali si mai anume locali, care se facu de catra unii si altii in contra servitiului militariu; amu meditatu si noi mai adesea asupra loru, le amu cercetatu si analisatu pe tóte cu de ameruntulu in cursulu vietiei nóstre, si dupa tóte acestea amu venitu la conclusiunea, ca reu si fórte reu facu acei juni, cari inca si in tempulu de facia mai fugu de arme; ba mai adaugemu, ca unii cá acela facu rusine numelui romanescu, si fiacare altulu numelui natiunei respective.

Recunóscemu ca unele din obiectiunile generali avea locu si inca prea avea pana pe la an. 1847, adica pana candu junii erá prinsi cu funea, cu arcanulu, cá si cali cei selbateci; pana candu acei juni erá inrolati pe ani nedeterminati; pe candu tractarea ostasiloru erá nu numai severa, ci cu totulu crudele, barbara, selbateca; pre candu domnisiorii erá scutiti de servitiulu militariu; si — in fine, pre candu auctoritatile municipali si comunali facea totu ce le sta prin potintia, pentru cá in liniele armatei se fia inrolati totu numai ce nu erá de suferitu in comune, vagabundi, furi, betivi si altii cá acestia. Pe atunci, in acelea tempuri, erá lume intorsa. Astadi inse, mai vertosu de candu s'a introdusu obligatiunea generale de a servi la óste, starea lucruriloru s'a schimbatu cu totulu: astadi tocma din contra, auctoritatile militarie facu ce facu, pentrucá ori-ce membru putredu se fia separatu si scosu din cadrele armatei. Pedepsele cele bratali si sangeróse au incetatu cu totulu; instructiunea scolastica s'a introdusu pana si la companii; regimentele au scóle fórte bune pentru asia numitii voluntari, in care se propunu scientiele militarie mai cá si la academii, tenerimea este tienuta in ocupatiune continua si sub disciplina rationabile, care difere fórte multu de cea vechia; de aici vene apoi, ca si escesele militarie au ajunsu a fi de adeverata raritate.

Anii servitiului s'au impucinatu si chiaru acei defipti in lege, se reducu in fapta, in catu parte mare din tenerimea inrolata este dimisa pe la loculu nascerei, indata ce au apucatu se invetie cum se cade regulamentele si essercitiulu militariu. Preste acestea, cu catu unu teneru scie carte mai multa, cu atatu mai bine de elu si la óste. Mai in scurtu, legile umanitatiei au apucatu pe de asupra in tóte armatele, prin urmare si in armat'a imperiului austriacu, si cuventului Onóre a inceputu a i se da cu totulu alta definitiune, diversa de cea cunoscuta de betrani. De aici urmedia ca si formarea, séu cum amu dice, modelarea caracterului acelora juni cari sierbescu in óste, ese cu totulu alt'a, multu mai favorabile pentru viéti'a civile si sociale. Alta tienuta, altu aeru in portare, individulu incepe se aiba conscientia nu numai de fortiele sale fisice, ci si ce e mai multu, de cele spirituali. In fine mai adaugemu, ca acei teneri cari sciendu si carte si servindu la óste cu portari bune, se reintorcu la conditiunea de provinciali, de civili, acelu servitiu alu loru este si va fi consideratu cá meritu in mai multe casuri de aplicare la alte servitie in statulu civile.*).

Si cu tóte acestea, -mi va replica cineva: Servitiulu militariu este prea greu si insocitu de mari pericule. Greu dieu acela, respundemu noi, si insocitu de mari pericule, adaugemu si noi. Déra rogu-ve, ce nu este greu in lumea acésta? Si óre nu erá servitiulu acesta de o suta de ori mai greu, candu ducea la „catane“ cu funea? Si óre robi'a iobagésca erá ea mai usóra? Si óre nu armele nóstre au scapatu pe poporu de acea robia? Care mai póte fi acelu omu „prostu“, cá se créda ca iobagii ar' fi fostu lasati in pace, déca fiii acestora nu se aflá sub arme, si déca nu ar' fi ecsistatu pe atunci regimentele confiniarie?

„Déra comand'a este nemtiésca si alt'a ungurésca, erá fiii nostrii nu o intielegu nici pe una nici pe alta, si le este greu sermanii?“ — Si cu tóte acestea, se mérga acolo catu de multi, se invetie si se taca. — „Déra oficiarii nu sciu romanesce.“ — Inca ceva patientia si o voru invetia ei, n'aveti grigia, ca asia este voi'a imperatului, dieu inse si voi'a lui Dumnedieu; numai inca ceva patientia.

Pacea este visulu filosofiloru, éra bellulu este istori'a ómenimei. Acésta sententia clasica a generaliului Segur adjutante alu lui Napoleon I. o a citatu mai antaiu in limb'a romanésca Revist'a militaria din Bucuresci, éra de atunci incóce s'a mai repetitu de cateva-ori inca si in alte diarie. Mare si infricosiatu adeveru, déra ce se i faci? Elu este acilea, si nimeni nu lu póte ascunde. Astadi, cá si inainte cu dóue si cu trei mii de ani, nici unu dreptu si nici unu bunu omenescu nu este siguru, déca nu e garantatu de bracia armate: Frumóse si chiaru sublime suntu teoriele lui Elihu Burrit, ale lui Cobden si ale altoru barbati filantropi, umanitari, despre necesitatea pacei eterne. Minunate au fostu si congresele barbatiloru predicatori de pace, si discusiunile loru erá preste totu convingatórie. Cu tóte acestea, de 21 de ani de candu se propaga doctrin'a pacei perpetue, lumea européna se arunca din bellu in bellu, din revolutiuni in revolutiuni; martori ai acestei asertiuni ne suntu anii: 1853 intre Muntenegru si Turci'a, 1854—5 in Romani'a si Crimea; 1859 Itali'a, 1860—1 érasi Itali'a (Garibaldi), 1863 Poloni'a rusésca, 1864 Schleswig-Holstein, 1866 Königgrätz, Chlum etc., 1870 etc.

Cine se ne póta sta bunu, ca nu vomu mai veni in positiune de a ne apara si noi patri'a, foculariele, altariele, famili'a, libertatea, ecsistinti'a nóstra nationale cu armele impumnate?

Se aude, ca ecsercitiulu in arme se va introduce preste pucinu si in clasile gimnasiali, pentruca in cercurile superiori s'a observatu mai adese ori, ca generationile june „isi iau educatiune prea de totu popésca“; deci acesa se mai fia contrabilantiata si cu educatiunea martiale. De altmintrea acésta ar' fi érasi numai una imitatiune din cesa ce avusera mai bunu, de ecs. anticii Spartani si Romanii.

Mai scurtu, acela care voiesce se fia liberu si se se bucure de libertatea rationabile, trebue se scia manui armele. Deci tenerimea se se deprinda in arme, éra mai departe viéti'a si venitoriulu este in man'a lui Dumnedieu. —

G. Baritiu.

*) Diarie militarie de specialitate mai suntu inca fórte pucine in imperiulu austriacu, si acelea inca aprópe numai in limb'a germana, precum „Kamerad“, „Wehrzeitung“, „Vedette“, si dóra una in limb'a maghiara. Romanesce ese numai unulu, acela inse nu in imperiulu austriacu, ci in Bucuresci, déra acesta face redactoriloru sei multa onóre. —

*) Acésta cestiune se discuta si resolvi de nou denunadi in senatulu imperiale.

Adunarea generale

constituanta a institutului de creditu si economie „Albin'a“ din Sibiiu.

In 14 Martiu, dupa cum se anunciase, se tienú adunarea generale constituanta a institutului „Albin'a“ in cea mai buna ordine.

Adunarea se compuse din 42 de actionari, representandu 172 de voturi si aprópe 1000 de actiuni.

Dintre barbatii notabili partecipara la adunare dd. Antoniu, Alexandru si Eugeniu Mocioni, canonicului Constantinu Papfalvi, representandu totu-odata si pre Escelentia Sa metropolitulu Vancea, Vincentiu Babesiu, Dr. Aureliu Maniu, Constantinu Radulescu si altii. Adunarea se constitui, alegundu-si de presidinte pe d. Dr. Alexandru Mocioni si de notariu pre d. Ioane Popescu din Sibiiu. Cetindusse dupa acesa reportulu comitetului, aflaramu, ca se

subscrise 3242 de actiuni si se respunse pentru ele 98.844 fl. 50 cr. Subtragunduse de aici spesele avute cu 5854 fl. 50 cr. si scadiementulu cu reducerea actiuniloru la numerulu prescrisu cu 2498 fl., starea efectiva a cassei face 90.492 fl. v. a. La propunerea domnului Babesiu se esmise o comisiune in personele domniloru Papfalvi, Radulescu, Dr. Tincu, Senoru si Banciu spre a scontrá cass'a. Comisiunea aflá cass'a in perfecta ordine, intru tóte conformu cifreloru din reportulu comitetului; ér' cu privire la banii gat'a, cass'a se gasí in deplina conformitate cu estractulu din diuariulu de cassa legalisatu prin notariulu publicu, anume cu 90.492 fl. Adunarea generale, luandu la cunoscientia acestu reportu, absolvá comitetulu fundatoriu de respunsabilitatea sa cu privire la afacerile de pana acuma.

Cetinduse decretulu ministeriului regescu ung. de agricultura, industria si comerciu, ddto. 20 Iuniu 1871, Nr. 6727, prin care se aproba cu unele modificari statutele institutului, la propunerea facuta din partea domnului Dr. Maniu, adunarea privi statutele de cetite si le primi intru totu cuprinsulu loru en bloc. Se purcese apoi la intregirea consiliului de administratiune in sensulu §-lui 35 prin alegerea de 5 membri pre langa cei 7 fundatori, si votanduse cu siedule, se alesera dd.:

Gregoriu Mateiu cu	161	de voturi,
Elia Macelariu „	154	„
Metr. Dr. Vancea „	120	„
Dr. Aureliu Maniu „	112	„ si
Ioane Popescu „	98	„

Mai intrunira voturi Ioane Romanu 68, Dr. Iosifu Hodosiu 53, Sigismundu Borlea 47, Constantinu Papfalvi 28, Vincentiu Babesiu 10*), Dr. Basiliu Szabo 9.

La provocarea presiedintelui adunarea dechiara, ca nu afla motivata lips'a de o nóua emitere de actiuni, si cu acést'a se terminara lucrarile principali ale adunarei generali constituante.

Consiliulu intregitu se constitui indata dupa adunarea generale, alegundu-si de presiedinte pre d. Dr. Alexandru Mocioni, de vice-presiedinte I pre d. Iacobu Bologa, de vice-presiedinte II pre d. br. Ursu, ér' de notariu pre d. Ioane Popescu.

In siedinti'a tienuta in diu'a urmatória consiliulu alese de directoriu alu institutului pe acela, carele incorporá ideea infiintiarei acestui institutu, lucrá ad. din tóte poterile pentru realisarea ei si dela care se póte asteptá cu dreptu cuventu, ca va conduce institutulu acum infiintiatu spre indestulirea tuturoru, adica pre domnulu Visariou Romanu, firesce cu unanimitate de voturi si conformu §-lui 25 din statute.

Celalaltu personalu alu directiunei se compune din unu secretariu, unu comptabilu, unu oficialu si unu servitoriu. Postulu secretariului va remané deocamdata neimplenitu, de comptabilu se alese d. Stefanu Lészai cu unu salariu de 1000 fl., ér' de oficialu d. Cristianu Zidu cu unu salariu de 600 fl. Sierbitoriulu va trage 180 fl. pe anu. Delegatiulu consiliului in sensulu §-lui 45 e domnulu Elia Macelariu.

Pentru publicarile necesarie se desemnara in intielesulu §-lui 5 pre langa fói'a oficiósa inca alte dóue foi nationali, si adica „Gazet'a Transilvaniei“ si „Albin'a“. Cu cata precautiune si grigia purcede consiliulu, numai cá lucrulu se reésa bine, se póte vedé si din impregiurarea, ca la propunerea directoriului se decise a se castigá pe unu tempu nedeterminatu pentru primulu terminu de organisare si punerea in viétia a institutului unu barbatu de specialitate, versatu intru organisarea de asifelu de institute; aquirarea si angagiarea acestui barbatu se concrediú presiedintelui consiliului.

In fine se mai decise, cá institutulu se se marginésca deocamdata numai la urmatóriele afaceri: 1. la infiintiarea reuniuniloru de creditu pentru partecipanti, cari sunt fundamentulu institutului; 2. la primirea de depósite banali spre fructificare; 3. la darea de anticipatiuni pentru obiecte de valóre; 4. la escomptarea de politie sigure; 5. la facerea negotieloru de comisiune; 6. la primirea asupra-si de cumperarea si vendiarea comisionale a charthieloru de statu si de pretiu, cum si a altoru afaceri de banca cu eschiderea ver-carui creditu bianco; mai departe si domiciliarea de politie si incassarea loru pe contulu altoru persóne.

Darea de imprumute simple la nepartecipanti, si de imprumute ipotecari si cumperarea si vendiarea de imobilie — cu privire la marginitele midiulóce de bani, de cari dispune institutulu in inceputu, si finduca imprumutele ipotecari se potu face numai pre unu tempu indelungatu, prin urmare absorba si detragu sumele disponibile pre unu tempu mai mare, decatu ar' dracea acést'a in interesulu prosperarei si aventarei junelui institutu — se decise a nu se incepe.

Inchiaiu acestu reportu scurtu cu sperarea, cá domnulu directoru nu va intardiá a informá publiculu nostru despre scopulu si organisarea reuniuniloru de creditu, pre cari, cum amentii deja, se radima totu institutulu, si cu dorirea, cá se vedemu fara intardiare prosperandu acestu institutu economicu nationale si aducundu fructele, ce le asteptamu dela densulu cu totii. Conditiunile, incatu ele depindu dela voi'a omenésca, suntu date; in fruntea institutului stau barbati ilustri, zelosi si cu anime de romani. Dumnedieu se le binecuvente intentiunile salutarie si ostenelele loru spre bine!

— r —

Din protopopiatulu Reginului sasescu.

8 Martiu 1872.

Spiritulu secolului modernu ne eschiama cu unu tonu potente: „Lumina si scientia inainte de tóte!“

Nici se afla vreunu anghiueliu pre intregu rotundulu pamentului, in care acestu tonu se nu -si afle echoulu viu, déca se afla numai una schintéua de civilisatiune. Ce e sórele binefacatoriu pentru intréga natura, aceea e scienti'a pentru ómenime; ca-ce, precum radiele sórelui luminéza si incaldiescu pamentulu, pornindu spre desvoltare viétia granunti-ului semenatu, asia si radiele binefacatórei scientie luminéza si incaldiescu animele moritoriloru, desteptandule spre una viétia nóua — si fericita.

Apoi si marirea unui popolu séu natiuni depende dela gradulu culturei lui.

Candu ne revocamu in memoria trecutulu de trista suvenire alu natiunei romane — si dilele cele nefaste, candu pana si limb'a si religiunea erá se ni o rapésca opresorii seculari, — unu geniu bunu inse pururea veghia din inaltime preste sórtea acestei natiuni abandonate; — gratia eterna acestui geniu bunu si induratoriu! ca-ce in midiuloculu intunerecului fece se resara lucéferi luminatori pre orisonu si in midiuloculu lupteloru tiesute din partea inimiciloru ei spre nimicirea tesaurului celui mai pretiosu alu *libertatiei si ecsistintiei* nationali — tramise salvatori.

Si in adeveru simtiemente sacre de pietate si veneratiune trebue se patrunda animele adeveratiloru stranepoti catra tierin'a aceloru barbati ai trecutului — stramosi gloriosi ai nostri — cari se destinsera prin geniu, talentu, fapte si vertuti mari sacrificandu totu pana si viétia — pentru desteptarea, luminarea si cultivarea gintei romane!

Candu inse si in dilele nóstre — de si stamu pre unu gradu mai inaltu in privintia inaintarei si culturei in tóte ramurile scientiei si pre tóte terenurele vietiei publice — afara de terenulu nationale politicu, mai avendu póte unele pecate de espiatu! — acelu geniu bunu nu ne parasesce tramitiendune barbatii dorintiloru nóstre — barbati zelosi si devotati binelui natiunei, ne vedemu indemnati a eschiama din profundulu animei: Marire tie Dómne!!

Cu anima palpitanda de bucuria ne permitemu a face cunoscutu onoratului publicu romanu, numele unui barbatu meritatu alu natiunei nóstre in persón'a venerabilului domnu Ioane Popu Maioru din Reginulu sasescu, nepotu demnu de fericitulu si marele seu unchiu Petru Maioru — regeneratoriulu romanismului cu inceputulu secolului presente — de si nu in privinti'a geniului séu talentului, ca-ce aceste suntu donuri naturale, — dér' in privinti'a fapteloru si vertutiloru mari ce a facutu multe si frumóse sacrificia aducundu pre altariulu natiunei, a bescericeloru si scóleloru — patrunsu fiindu de nobile simtieminte de romanu — dorindu din anima inaintarea si prosperarea acestora.

Lasamu se vorbésca aici faptele, cari le amu culesu din una charta a unui amicu alu nostru; ca-ce faptele suntu mai presusu cá tóte vorbele omenesci.

Asia 1. In comun'a Abafai'a comitatulu Turdei — a edificatu scól'a si beseric'a romana cu spesele sale; pre sém'a scólei a facutu si una fundatiune de 200 fl. v., ér' dela famili'a Bornemisana — cá celu mai fidelu inspectore alu dominiuloru si in unu restempu de mai multi ani — a esoperatu a se dotá atatu scól'a catu si docentele — cu mai multe jugere de pamentu.

2. In comun'a Logicu cottulu Clusiulu a esoperatu locu de scóla si beserica in midiuloculu comunei, precum si dotarea scólei si docentelui cu mai multe jugere de pamentu, totu dela generós'a familia Bornemisana; ér' beseric'a a edificat'o cu spesele sale proprie.

3. In comun'a Uifalu cottulu Clusiului, intr'asemene a esoperatu dotarea scólei cu mai multe jugere de pamentu si padure.

4. In comun'a Breticu cottulu Turdei totu asemenea a esoperatu dotarea scólei cu mai multe jugere de pamentu.

5. In opidulu Ilyefalva din Treiscaune (Háromszék) a esoperatu a se dotá pentru scóla romana una gradina frumósa langa beserica.

6. In Selagiu cottulu Solnocului, comun'a Sevagiu de susu a midiulocitu mutarea (parochiului romanu) casei parochiale din unu dealu in midiuloculu comunei langa beserica, dandui materialulu necesariu spre edificare.

7. In comun'a Chiheriulu de diosu a datu locu de beserica si scóla in midiuloculu comunei, precum si materialulu de lemne si alte ajutória in bani, si aici a esoperatu mai multe jugere de pamentu pre séma scólei romane. — Venitulu unoru deserte, vendute in pretiu de mai bine de 500 fl. m. c. a esoperatu a se transpune la fondulu scólei din Reginu, unde

8. Fiindu curatore supremu din an. 1854—1859 din colectiuni dela binefacatori, venitulu baluriloru etc. a facutu unu capitalu de 3000 fl. m. c. totu pre séma scóleloru romane din Reginu.

9. Numerulu colecteloru facute pentru juristii romani, fondulu Gazetei, asociat. literarie, nu se scie, precum si numerulu stipendieloru date in secretu si ajutorieloru celoru multe facute in viéti'a-i filantropica se potu sci numai dela acelia, cari le au fostu si caroru le a impusu a nu face din acele publicitate.

Acestu venerandu domnu vediendu luptele mai multoru preuti ai acestui tractu protopescu cu lipsele materiali, si cunoscundule dorulu ferbinte de perfectiunare si inaintare in scientie si cultura, disponendu de una biblioteca statatória din vreo 200 bucati de carti — de cuprinsu fórte instructivu — cea mai mare parte in limb'a romana, -si manifest'a generositatea animei, oferindu tóte opurile dimpreuna cu stelagiulu necesariu pre séma preutiloru tractului doritori de cultura, apromitiendune a mai procurá si alte opuri mai nóue esite in limb'a romana — ma ce e mai multu a ne prenumerá si diurnalele romane.

Éta inca o fapta mare si generósa, éta inca una flore in cunun'a meritelor nevestedite ale acestui mecenate romanu!

Inse éta si binele celu mare ce va se urmeze din infiintiarea unei bibliotece tienutale, a carei necesitate e adencu simtita in partile aceste. Acésta apoi va fi sorgintea din care se voru stempera sufiete insetate de scientie. Ca-ce cine se nu scia, ca scienti'a e nutrementulu teneretiei, farmeculu etatei inaintate, unu lustru in fericire si unu midiulocu de consolare in nefericire, precum disese odinióra Pliniu: „Invetiaturile suntu desmerdarile si mangaierea mea, déca amu bucuria mi o maresc, déca sum in intristare — mi o impucinéza.“ Apoi cine nu scie, ca cultur'a e necesaria pentru toti ómenii — si cu deosebire preutiloru, cari avemu una misiune sublima si maretia, de a lucí in cultura: Voi sunteti lumin'a lumei, — a luminá si desteptá poporulu nu numai spre procurarea fericirei eterne, dér' si spre a celei temporale.

Constituirea unei societati de lectura ne va fi deoblegamintea in lini'a prima, ca-ce déca pana acum ide'a salutaria a intruniriloru si societatiloru de lectura n'a potutu se afle resunetu in multe animi reci, de cari dorere! trebue se marturisimu, ca nu lipsesce si pre aici, ne magulesce inse sperarea, ca vomu poté pre venitoriu repará si regresulu — desmortiienduse si animele cele inghiaciate si desteptanduse spre una viétia mai nóua si mai placuta.

Dorere! multu se potea face in interesulu prosperarei si inaintarei comune si in partile aceste ale Transilvaniei, ne lipsindu barbati devotati binelui de comunu si progresului atatu materialmente catu si spiritualmente, dér' ca amu stagnatu a contribuitu fórte multu reulu ce prinsese radecini tari in centrulu acestui tractu protopopescu, spre vindecarea caruia si respective delaturarea lui s'a facutu pasii necesari — cu pucinu resultatu pana acuma, — vomu vedé inse simtiulu de dreptate alu venerabilelui foru de a II-a instantia, si acest'a fù si caus'a principale, pentru care prea stimatulu si generosulu barbatu Ioane Popu Maioru nu -si concrediú ofertulu salutariu in manele d. prota Mihailu Crisianu, ma nici alocarea bibliotecei in Reginu fara in Gurghiu, ca-ce nici candu, de candu avemu feri-

*) D. Babesiu dechiará inainte de votare, ca nu póte primí alegerea sub nici o conditiune.

cirea séu mai bine nefericirea de alu vedé conducundu destinele acestui tractu, nu s'a interesatu de caus'a santa a prosperarei si inflorirei besericeloru si scóleloru,(?!) cu atata mai pucinu a natiunei, fara candu aparea a intreprinde ceva, o facea din interesu personale, spre a-si indestuli marsiavulu egoismu, de care este inficiatu, — dicu nu -si concredi ofertulu acestui omu indiferentu — fara in manele unoru preuti, despre cari e convinsu, ca voru staruí din respoteri spre edificarea binelui de comunu.

In urm'a acestoru descoperiri inchiamu aceste sire: Multiamindu din adenculu animei generosului binefacatoriu alu nostru, — urandui dela Ddieu inca multi ani in midiuloculu nostru, cá intentiunile nationali si dorintiele sacre ce pastréza — insusi esprimendu-se: Amu facutu catu amu potutu, inse voliu face si pre renitoriu catu voliu poté, se si le póta vedé realisate si incoronate cu succesulu doritu. — Mai multi.

Dela reuniunea filiale a fem. rom. din Blasiu.

In 27 Ianuariu c. n. comitetulu reuniunei filiale din Blasiu a arangiatu unu balu in folosulu scólei de fetitie din opidulu Blasiu, care precum in anii trecuti asia si acum a esitu cu splendóre, partecipandu unu publicu frumosu atatu din Blasiu catu si din giuru. Cu care ocasiune in preséra balului s'au adunatu 162 fl., adica: un'a suta siése dieci si doi fiorini v. a. Si cá comitetulu se-si arate multiamit'a sa cordiala, atatu catra acele pre respectabile persóne, cari au partecipatu la balu, catu si catra acele pré gratióse dómne si domni, cari ne partecipandu, au contribuitu, se róga — de publicarea numeloru atatu spre legitimarea nóstra inaintea publicului, catu si pentru dómnele si domnii, cari au contribuitu spre acestu scopu filantropicu nationale, cá prin astfeliu de fapte marinimóse se ne cunóscemu mecenatii si mecenatele natiunei.

Asia cu cea mai via placere venimu prin acést'a a ve insirá numele pré stimateloru dómne si domni, cari au contribuitu fara de a luá parte la balu, si anume:

a) Din Blasiu: Escelenti'a Sa Dr. Ioane Vancea metropolitulu Albei Iulie, precum cu tóte ocasiunile filantropice si nationale, a contribuitu enormu, asia si acum a datu pre langa alte fapte bune si parentiesci una suta fiorini v. a., pentru care fapta parintésca comitetulu i aduce multiamita publica, si totudéun'a lu recunósce de patronu reuniunei filiale din opidulu Blasiu. Dr. Nicolau Stoianu 2 fl., Stefanu Campianu 1 fl.

b) Din Alb'a Iulia: Tl. DD. Gregoriu Elekes protopopu, dela dsa 1 fl., M. o. dómne: An'a Siandoru din Ord'a de diosu proprietarésa 5 fl., Elen'a Tordasianu protop. in Alb'a Iulia 1 fl., Cristin'a Barbu adv. si propr. 1 fl., Clar'a Popa preceptorésa 1 fl., Am'a Totojanu cooper. si propriet. mare 1 fl. Damicelele: Mari'a Cirlea Regin'a 1 fl., Mari'a Cirlea 1 fl. Tt. DD. Stefanu Borgovanu capitanu c. r. 2 fl., Alexandru Comanescu pres. mag. 1 fl., Alexandru Velicanu subj. de sedria 1 fl.

c) Din Zlatn'a: Prin P. O. D. Ioane P. László dela dsa 1 fl., dela TD. Aronu Popu 1 fl., Georgiu Morariu 1 fl., Georgiu Dobrinu 1 fl.

d) Din Sabiniu: Prin d. Nicolau Petru teologu in anulu alu III-a: dela Tl. DD. Paulu Dunca cons. in pensiune 3 fl., Iacobu Bologa in pensiune 1 fl., Elia Macelariu 2 fl., colonelu Davidu bar. de Ursu 2 fl., Ioane Hanea protop. si directore 1 fl., Ioane Popescu protop. si profesore 1 fl., Demetriu Racutiu advocatu 1 fl., Gregoriu Mateiu comerciante 2 fl.

e) Dela Clusiu: Prin Rsm. D. Gabr. Popu protopopu dela dsa 1 fl., dd. Gregoriu Chifa 1 fl., Nicolau Popu parochu in Fenesiu 1 fl., Lazaru Baldi proprietariu 1 fl., Leontinu Popu asesoru de sedria 1 fl.

f) Dela Mediasiu: Prin Rss. D. Ioane Popescu protopopu, dela dsa 1 fl., dela Tl. DD. Teodoru Moldovanu Bucsi'a proprietariu 1 fl., Ioane Popu advocatu 1 fl.

g) Din Rosi'a de pre Secasiu d. Nic. Rusanu propr. 5 fl.

Asia cu ocasiunea balului s'au capetatu 310 fl., adica: trei sute diece fiorini v. a., spesele facu 61 fl., va remané venitu curatu 249 fl.

Membre fundatórie s'au facutu: M. O. D. Iudit'a Rusanu nascuta Fratila proprietarésa mare 20 fl. v. a.

Membrele ordinarie din Blasiu: O. Dne An'a Gram'a 1 fl., An'a Dulogu n. Fekete-Negrutiu 2 fl., An'a Fülep 1 fl., Mari'a Ratiu 1 fl., Elen'a Campianu 1 fl., Anic'a Campianu 50 cr., An'a Siofanu 1 fl., Iulian'a Strajanu 1 fl., Iulian'a Gram'a 1 fl., Iulian'a Puianu 1 fl., Mari'a Janz'a 1 fl., An'a Vlasa 2 fl., Eleonor'a Solomonu 1 fl., Amali'a Moldovanu 1 fl., Elis'a Gaibel 1 fl., Ester'a Popu 1 fl., Barbar'a Pamfilia 1 fl., An'a Stoia 1 fl., An'a Popu 1 fl., Daniel Mari'a 1 fl., Daniel Ros'a 1 fl., An'a Munteanu 1 fl., Pongratz Kati 1 fl., Fany Brestovski 1 fl., Sofi'a Strajanu 1 fl., Mari'a Strajanu, Elen'a Gruitia 50 cr., Rosali'a Bugneru 1 fl., Dochi'a Toganu 50 cr., Ros'a Roth 1 fl., Betty Blum 1 fl., An'a Vintila 1 fl., Benedeg Iudit'a 1 fl., Iosefine Mendl 4 fl., Berth'a Sinberger 2 fl. Korrig Kata 5 fl.

Dela membrele ordinarie si un'a fundatória, cari au contribuitu pro 1872 87 fl., alaturandu-se la sum'a de 310 fl., face sum'a rotunda de 397 fl., adica: trei sute nóuedieci siepte fiorini v. a., scotiendu spesele de 61 fl., remane unu venitu curatu de 336 fl., adica: trei sute treidieci si siése fiorini v. a., cari se tramitu fondului reuniunei femeiloru romane din Brasiovu, pentru care se aduce T. Domni si Dómne multiamita publica.

Blasiu 13 Martiu 1872.

Mari'a Popa, presiedintea.
Mari'a Tipografu, cassarésa.

UNGARI'A. Incercarile de coinvoire intre partit'a deakiana si opositiune ér' remasera desierte, finduca maioritatea nu va nici decatu a concede din ceea ce scie ea, ér' opositiunea nu mai crede apucatureloru ciocoiesci, ci mai vre retragerea proiecteloru de alegere si de prolongare pe 5 ani. Asia manierele de a ocupa siedintiele cu discurse prolixe, citatiuni din clasici si alte incidentie se continua. Abia se primi inca numai titlulu legei electorali, asia cum vre maioritatea.

Nu e epitetu, cu care s'ar poté detrage biformei acelei novele de alegere, pe care o condamna tóta Europ'a — pentruca e mai rea decatu cea condamnata dela 1848, — nu e epitetu nici positiru nici afirmativu, care se nu i se fi aplicatu din partea opusitiunei fara picu de succesu si de sperantia la vreunu succesu vreodata dela asta partita, dusmana latirei si principiale restringerei dreptului politicu la cast'a loru boieresca, cá si in alte state, ca-ce e bóla politica nervósa acésta, de care se scutura respectivii cá de nevóiea cea rea, cá se-si mai astérna odata, cum voru a odihni: pe perin'a democratismului.

E miraculu, in credentia, ca e puru miraculu, si intre noi, ca ne mai cotimu cu imputari, ca de ce nu fugimu dupa caruti'a, care nu ne a asteptatu nici odata, nu ne astépta si nu ne va astepta nici pe viitoriu; dér' e mai mare miraculu, ca scriitoriului din „Tel. Rom." despre „Motivele si resultatulu passivitatei" nu i s'a mai facutu lene, ma si grétia a mai spéra dela o partita atatu de impetrita, sub orce conditiuni, mai antaniu o lege de alegere mai ecuitabile, mai uniformaia, fara de care tóta activitatea e o pura batujocura; — si inca nici acum nu se intieleptiesce, candu vede, ca partit'a acésta neexorabile modificarea novelei o face si mai rea si mai restrinsa decum este cea din 1848, nu cumva in favórea activistiloru, ca-ce passivistii suntu convinsi pana in aduncuiu renunchiloru, ca acea partita lucra din principiu politica neexorabile de a totu mai restringe cu incetulu, dér' nici una data de a mai largi basele dreptului politicu, de s'ar tirei activistii totu in cote si genunchia dela Brasiovu si Sibiiu incependu pana la Pest'a, unde in sied. din 21 Martiu dep. Tancics le mai spune inainte, ca mai voru, cá nimene dintre cei, cari s'au luptatu in contra maghiariloru, se nu fia alegatoriu, de s'ar pune in crescetu si nime, care nu scia maghiaresce, si fù aplaudatu!

Vedi de aceste se potu astepta dela Pest'a, dér' visuri activiste nici odata. Occonelismu, fratiloru, nemica alta nu ne mai remana indereptu. — Partit'a deakista nu sci de privintie si ecuitate, ci mai curundu de constitutionalismu absolustisticu ingraditu cu celu militariu, facia cu liberalii, cu democratii si cu nationalitatile. Cine sci, déca nu va cadé perdéu'a inca cu finirea acestei sesiuni. — Vide, cui fide! — —

Restrictiunile libertatei poporului suntu la ordinea dilei, durere! si in Romani'a, unde totu reactiunea e asasinulu liberei desvoltari a poporului. In legea nóua pentru tocmelile agricole desbatuta in sied. camerei din 9 Martiu se sugruma tóta solidaritatea intre locuitorii comunei! Nu cumva vreti a nutri dusmanie si intre parinti cu fii, intre frati si vecini, déca opriti orce tocmeli ce ar' avé de obiectu solidaritatea intre locuitori! oprindu prin lege a se confirma prin comuna, cá pana acum?! Numai reactiunea e capace a omori in embrione intaltiarea natiunei prin lucru solidariu; prin poteri unite! — In Franci'a inca se incérca reactiunea a angusta libertatile, inse incercarea nu i va succede, ca-ce republic'a democrata se afla in forti'a din ce in ce totu mai potenta; unica sperantia, ca — non semper arcum tendit Apollo — nu va remané orfana libertatea in lume. —

Varietati.

— D. advocatu Franciscu Trauschenfels e denumitu prin comitele natiunei sasesci Mauritiu Conrad fiscalu interimale la scaunulu orfanalu alu districtului Brasiovu, pelunga advocatura. —

— Martirulu libertatei republicane Mazzini, dupa ce avù onórea — post fata — a fi inaltiatu prin recunoscientia dovedita din partea parlamentului unitei Italie, cá unu promovetoriu alu ei; apoi in 17 unu conductu impuitoriu solennelu ei duse si asiedié bust'a in Capitoliu. Societati, corporatiuni cu flamure si musica se asociara la acestu actu onoratoriu, ér' ceremoni'a inmormentarei lui in Pis'a a fostu unu ce raru si unu adeveratu actu de pietate, precum si astrucarea in Genu'a. —

Nr. 28—1872. 3—3

Edictu.

Gavrile Sinveliu (Bistritianu) din Zagr'a, in districtulu Naseudului in Transilvani'a, carele din lun'a lui Augustu 1867 a parasitu cu necredintia pe legiuit'a sa socia Dochi'a, nascuta Morariu, ducunduse in Romani'a, se provoca prin acésta in terminulu prescrisu in lege, adica intr'unu anu si o di dela datulu de diosu, a se presentá la subscrisulu scaunu vicariale, ca-ci la din contra se va pertractá de catra forulu matrimoniale competinte procesulu divortiale, intentatu de catra parasit'a sa socia si fara de densulu.

Dela scaunulu vicariale alu Rocnei din Transilvani'a.

Naseudu in 5 Martiu 1872.

Gregoriu Moisilu m/p.,
vicariu episc. foraneu.

P. S. Onorat'a Redactiune a „Romanului" din Bucuresci éste rugata, a publicá acestu edictu si in „Romanulu" si a ne tramite contulu inserarei pentru platire. Idem.

Cursurile

la bursa in 23 Martie 1872 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 32	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	8 „ 83½	„ „
Augsburg	—	—	108 „ 75	„ „
Londonu	—	—	110 „ 80	„ „
Imprumutulu nationalu	—	65	„ —	„ „
Obligatiile metallice vechi de 5%		70	„ 70	„ „
Obligatiunile rurale ungare		81	„ 25	„ „
„ „ temesiane		78	„ 50	„ „
„ „ transilvane		78	„ —	„ „
„ „ croato-slav.		—	„ —	„ „
Actiunile bancei	—	—	838 „ —	„ „
„ creditului	—	—	347 „ 50	„ „

Redactoru respundietoriu
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparulu lui
IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.